

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כתובות דף כ.

שנים שחתמו על השטר ומתו, ובאו שנים ואמרו שזה כתב ידם אלא שהיו אנוסים מה הדין?

באיך כתב ידו הראשונים יוצא במקום אחר	בכתב ידו הראשונים יוצא במקום אחר	
נאמנים השניים	אין נאמנים השניים ¹	לרב ששת
נאמנים השניים	נאמנים השניים ²	לרב נחמן

האם כותב אדם את עדותו בשטר ומעיד עליה אחר כמה שנים?

כשזוכר עיקר הדבר מעצמו ורק את הפרטים נזכר מהכתב	כשעיקר הדבר נזכר ע"י הכתב ³	
מהני	לא מהני	לרב הונא
מהני	מהני	לר' יוחנן

כתובות דף כ:

תלוליות הקרובות או הרחוקות לעיר שסמוכה לבית הקברות, או לדרך בית הקברות מה דינם?

חדשות	ישנות ⁴	
טמאות	טמאות	קרובות ⁵
טהורות	טמאות	רחוקות

¹ ומגבים בשטר הזה כמו בשטר מעליא, ופירש רב ששת הטעם משום ד"הכחשה תחילת הזמה היא", וכשם שאין מזימין את העדים אלא בפניהם כך אין מכחישים את העדים אלא בפניהם, ובזה שאומרים העדים השניים שהראשונים היו אנוסים - הרי שהם מכחישים את עדותם שבשטר, וכיון שלא עושים זאת בפניהם אינם נאמנים.

² ומכ"ש דאם היו לפנינו והיו מכחישים אחד את השני היינו מתנהגים כמו העדות של השנים ומשאירים את הממון ביד המוחזק, אי"כ ק"י כשהם לא בפנינו שיש לנו לומר שאולי היו העדים הראשונים מודים לדברי השניים שהם היו אנוסים שיש לנו להאמין את השניים ולא לגבות בשטר אלא להשאיר את הממון ביד המוחזק. ומה שכתוב בברייתא ש"אין נאמנים" פירש"י דאין הכוונה שאין נאמנים השניים ומגבים בשטר, אלא הכוונה שלא קורעים את השטר, ואם תפס המלוה מידי וחזר הלוח ותבע ממנו, לא מוציאים מיד המלוה אלא הממון בחזקת מי שתפסו.

³ אכן מועיל הכתב להזכירו, ולא נקרא שמעיד מתוך הכתב דע"י הכתב לבסוף נזכר מעצמו. אבל אם לא זוכרה בכלל אינו יכול להעיד מתוך הכתב דדרשינן "מפיהם ולא מפי כתבם".

⁴ בגדר ישנה נחלקו תנאים, דר' מאיר ס"ל שישנה היינו שהיא כבר ששים שנה, ור' יהודה אומר שישנה שאין אדם זוכר לומר שלא היה כאן תל ובימיו נעשה התל.

⁵ בגדר קרובה נחלקו תנאים, דר' מאיר ס"ל שקרובה היינו תוך חמשים אמה לעיר או לדרך, ור' יהודה אומר שקרובה היינו שאין עוד תלולית שקרובה ממנה ביניהם.